

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра театральної режисури

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Європейські режисерські школи
Викладач	Богатирьов Володимир Олександрович
Профайл викладача на сайті кафедри	
E-mail викладача	Bogatyrevvladimir60@gmail.com
Посилання на освітній контент в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Консультації	Онлайн-консультації: - обговорення проблемних питань по підготовці до практичних занять , трактування інформації про напрямки в режисерському мистецтві видатних режисерів Європейського театального простору

2. Опис навчальної дисципліни

BC 01 Європейські режисерські школи
кількість кредитів ЄКТС – 4;
кількість годин – 120 годин, у тому числі 40 аудиторних годин, 80 годин самостійна робота;

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – п'ятий курс, 10 семестр

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Європейські режисерські школи належать до вибіркового навчальних дисциплін, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Режисури та майстерність актора», «Історія театру», «Теорія драми».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Теорія і практика режисерської та акторської діяльності», «Історія театральної режисури», «Сучасні проблеми театру».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Європейські режисерські школи є технологічною складовою основної профільюючої дисципліни «Теорія і практика режисерської та акторської діяльності». Розширене вивчення творчого надбання провідних майстрів режисури, розуміння специфіки європейського театру має допомогти магістрантам сформувати власне творче кредо постановника.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Європейські режисерські школи» є ознайомити студентів з режисерськими шуканнями видатних майстрів європейської режисури, найбільш відомими театральними режисерськими школами створеними протягом багатомісячної історії розвитку європейського театру. Викликати інтерес до творчих здобутків сучасних європейських режисерів, забезпечити необхідну базу для творчих режисерських пошуків та експериментів, сприяти підвищенню інтелектуально-культурного рівня студентів, формування режисера-постановника ХХІ століття.

5.3. Завдання вивчення дисципліни

Під час вивчення дисципліни «Європейські режисерські школи» перед магістрантами ставляться **наступні завдання:**

- засвоїти основні напрями та тенденції розвитку режисерського мистецтва Західної та Східної Європи.
- ознайомитись з кращими зразками європейського режисерського мистецтва;
- сформувати потребу спілкуватися з кращими зразками театального мистецтва Європи з метою постійного самовдосконалення;
- накопичення особистих вражень для збагачення режисерських засобів виразності та наступного їх застосування у власній творчій діяльності.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Європейські режисерські школи» належить до вибіркових дисциплін.

Предметні компетентності:

1. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та художньо-творчої професійної діяльності, які є основою для оригінального мислення та режисерської постановочної (акторської виконавської) діяльності.
2. Теорію та практику режисерської постановочної та акторської виконавської діяльності.
3. Сучасні проблеми напрямки розвитку мистецької практики світового театру;
4. Історію та теорію театральної режисури, акторського мистецтва, кіно і телебачення.
5. Мати навички провадження дослідницької та інноваційної діяльності;
6. Створити оригінальний режисерський задум вистави, яскравий виразний сценічний образ в контексті режисерського задуму вистави.
7. здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні	практичні	
1	<i>Тема 1.</i> Формування режисури як професії в історії європейського театру	2		5
2	<i>Тема 2</i> Тотальна режисюра Макса Рейнхардта	2		5
3	<i>Тема 3</i> Родоначальник авторської режисури - Едвард Гордон Крег.	2		5
4	<i>Тема 4.</i> Театр жорстокості Антонена Арто	2		5
5	<i>Тема 5.</i> Театральна система Бертольда Брехта	2	2	5
6	<i>Тема 6.</i> Режисер-мислитель Пітер Брук.	2	2	5
7	<i>Тема 7.</i> Лірико-епічний «Театр для людей» Джорджо Стрелера	2	2	5
8	<i>Тема 8.</i> Режисерські експерименти Єжи Гротовського	2	2	5
9	<i>Тема 9.</i> Сучасне Європейське режисерське мистецтво та його вплив на розвиток українського театру.	4	2	20
	Разом	20	10	60

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти РДГУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	<i>Тема 1.</i> Традиції та новаторство у постановках сучасних європейських театрів, тенденції режисерського трактування драматургії.	5		Усне та письмове опитування
2	<i>Тема 2.</i> Режисерські експерименти Єжи Гротовського	5		Усне та письмове опитування
3	<i>Тема 3</i> Сучасне європейське режисерське мистецтво і його вплив на розвиток українського театру.	5		Усне опитування
4	<i>Тема 4.</i> Історія режисури як професії. Виникнення режисерського мистецтва.	5		Практичне завдання
5	<i>Тема 5.</i> Німецький театр, реалізм та режисерські	5		Усне та письмове

	системи М.Рейнгардта , Бертольта Брехта. Епічний театр.			опитування
6	Тема 6. Французький театр як подовження традицій класицизму і просвітництва – А.Арто. Ж.Копо, картель чотирьох.	5		Практичне завдання
7	Тема 7. Англійський традиційний і новий театр – Г.Крег, П.Брук.	5		Перевірка практичного завдання
8	Тема 8. Повернення до класики в італійській режисурі Д.Стреллера.	5		Перевірка практичного завдання
9	Тема 9. Антропологія Е.Барби	10		Перевірка практичного завдання
10	Тема 10. Сучасні режисерські імена західної та східної Європи.	10		Перевірка практичного завдання
	Разом	60		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Александровская М. Б. Профессиональная подготовка актеров в пространстве Евразийского театра XXI века. — СПб.: Изд-во «Чистый лист», 2011. — 392 с.
- . Антонен Арто Театр и его Двойник / Пер. с франц.; Составл. и вступит, статья В. Максимова; Коммент. В. Максимова и А. Зубкова. — СПб.: «Симпозиум», 2000. — 440с.
2. Бачелис Т.И. Шекспир и Крэг. – М.:Наука, 1983. -352 с.
3. Бобылева А.Л. Хозяин спектакля. Режиссерское искусство на рубеже 19-20 веков. - М.: Эдиториал УРСС, 2000. – 168 с.
4. Бояджиева Л. Макс Рейнхард. – М., 1987.
- 5.Брехт Б. О театре.-М., Искусство,1960.
Бертольд Брехт. Теория эпического театра / Бертольд Брехт. Театр. Пьесы. Статьи. Высказывания. В пяти томах. Т. 5/2 М., Искусство, 1965
6. Брехт Бертольд. Театр.Пьесы.Статьи. Высказывания. В 5-ти т. М.: Искусство, 1963.
7. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Пер. з англ.. – Львів: 2005 – 136 с.
8. Брук П. Пустое пространство. Секретов нет. М., 2003. .
9. Бушуева С.К. Полвека итальянского театра (1880-1930). – Л.: Искусство, 1978. -191 с.
10. Гавелла Бранко. Драма и театр/ сб. статей. – М.; Прогресс, 1976. – 200 с
11. Гротовский Е. От бедного театра к Искусству-проводнику. М.,2003
12. Джорджо Стрелер . Театр для людей. Мысли записанные, высказанные и осуществленные. – М.: Радуга, 1984. – 312 с.
13. Заворотній О.Т. Творчі та педагогічні майстерні митців театру. Навч. посібник. – Рівне: видавець Олег Зень, 2010. – 271 с.

14. Искусство режиссуры XX век. / Сост. С.К.никулин, Л.А.Пичхадзе.- М.:Артист.Режиссер.Театр., 2008 -768 с. .
15. Искусство режиссуры за рубежом. Первая половина XX века. Хрестоматия.\ отв. Ред. Л.И.Гительман.- С.-Пб.:СПГАТИ, 2004. – 320с.
16. История зарубежного театра/ Под. Ред.. Г.Бояджиева. Ч.І. – М., 1971.
17. Кагарлицкий Р. Режисер Брук// Пустое пространство. – М., 1976.
18. Крег Е.Г. Про мистецтво театру. - К.: Мистецтво,1974. – 320 с.
19. Мастерство режиссера / Под общей ред. Н. А. Зверевой. — М.: ГИТИС, 2002. — 472 с. — (ГИТИС — студентам. Учебники. Учебные пособия.)
20. Пацунов В.П. Театральна Вертикаль: крок до образу/ Пацунов Валерій Петрович. – К.: КНУКІМ. 2003.- 120 с.
21. Райх Б. Брехт.- М.: ВТО, 1960.- 258 с.
22. Традиции и новаторство в зарубежном театре/ сб. Науч. Трудов. – Л.: ЛГИТМиК, 1986 – 152 с.
23. Финкельштейн Е. Картель четырех. Французская театральная режиссура между двумя войнами. Шарль Дюллен, Луи Жуве, Гастон бати, Жорж Питоев. Л.:Искусство, 1974. – 352 с.
24. Чайковский Д. Шляхи розвитку режисури як професії. – Київ-Львів, 1997.
25. Шахматова Е.В. Искания европейской режиссуры и традиции Востока. – М., 2000.

Додаткова література

1. Бажанова, Р. К. Феномен артистизма и его театральные разновидности / Р. К. Бажанова // Обсерватория культуры. – 2010. – № 4. – С. 42–49.
2. Новарина, Валер. Жертвующий актер / пер. с фр. Екатерины Дмитриевой // Новое литературное обозрение. – 2005. – № 73. – Режим доступа : <http://magazines.russ.ru/nlo/2005/73/no31-pr.html>.
3. Русская театральная школа. – Москва : ПанЪинтер, 2004. – 544 с. – (Русские школы).
4. Сушков, Б. Театр будущего. (Школа русского демиургического театра. Этика творчества актера / Борис Сушков. – Тула : Гриф и К, 2010. – 472 с.

Інтернет – ресурси

1. Актерское мастерство. – Режим доступа : <http://acterprofi.ru>.
2. Культура и Образование. Театр и кино // Онлайн Энциклопедия «Кругосвет». – Режим доступа : http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino.
3. Каталог : Театр и театральное искусство. – Режим доступа : <http://www.art-world-theatre.ru>.
4. Энциклопедия : Музыка. Театр. Кино. – Режим доступа : http://scit.boom.ru/music/teatr/What_takoe_teatr.htm
5. Театральная Энциклопедия. Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Teatr/_Index.php
6. Планета театра : [новости театральной жизни России]. – Режим доступа: <http://www.theatreplanet.ru/articles>.
7. Театральная энциклопедия. – Режим доступа : <http://www.theatre-enc.ru>.
8. История : Кино. Театр. – Режим доступа : <http://kinohistory.com/index.php>.
9. Театры мира. – Режим доступа : <http://jonder.ru/hrestomat>.
10. Театры народов мира. – Режим доступа : <http://teatry-narodov-mira.ru/>
11. Театральная библиотека: пьесы, книги, статьи, драматургия. – Режим доступа : <http://biblioteka.teatr-obraz.ru>.
12. Хрестоматия актёра. – Режим доступа : <http://jonder.ru/hrestomat>.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видам контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та лабораторних занять – 60 балів (усний контроль: опитування,

бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему, презентація тощо та письмовий контроль: виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді); підсумковий контроль, (залік в усній формі) – 40 балів. Разом: 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня протягом семестру за підсумками поточного контролю набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається.

9. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на практичних заняттях, під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи.

10. Політика академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.